

A 2015-ben betakarított rozsszilázsok előzetes értékelése tekintettel a szeptemberi vetést előkészítő feladatokra

Dr. Orosz Szilvia

Állattenyésztési Teljesítményvizsgáló Kft.

Jelenleg a silókukorica betakarításával van az ország elfoglalva, ezért meglepő lehet egy téma, aminek a rozs van a középpontjában.

Ennek nagyon gyakorlatias oka van, a rozs hozamát jelentős mértékben meghatározza a vetésidő, ahogy arra Iván Ferenc felhívta a figyelmünket korábbi cikkeiben. Sajnos a 2015. évi hozamokról nincs hivatalos adatunk, de általában gyengébb hozamokról számoltak be a termelők, mint 2014-ben. Ezért minden eszközzel érdemes támogatni a rozs fejlődését már a kezdetektől. A vetésidő jelentőségéről tartott érdekes előadást Iván Ferenc Szolnokon 2015. márciusában, saját tapasztalatait bemutatva. Képekkel és adatokkal támasztotta alá, hogy jelentősen csökkenti a potenciális hozamot, ha októberben (esetleg november elején) vetjük el. **Az optimális vetésidő pedig gyorsan közeleg: szeptember**



A rozs tavaszi hozamára nagy hatással van az őszi vetésidő (fotó: Orosz, 2013.)

közepén már vetnünk kellene a rozst. Kérjük a különböző fajtákat és hibrideket forgalmazó cégek segítségét a **talajelő-készítés agrotechnikája, a fajtára jellemző optimális vetőmagmennyiség és az őszi tápanyag-utánpótlás (elsősorban őszi nitrogén-utánpótlás)** terén!

Az idei év eredményeit tájékoztatás-ként közöljük. A nyersfehérje-tartalom elmarad az ideálistól. Ennek részben az őszi csapadék- és a belvízhelyzet volt az oka, amikor is sok helyen nem lehetett a nitrogén-utánpótlást megoldani. Az alacsony lignintartalom (2,5%sza.), a rost (NDF) bendőbeli lebonthatósága (67%, csúcsérték: 77%) és a bendőben lebontható rost (NDF) mennyisége (rozs 2015.: 370g/kg sza. vs. kukoricaszilázs 2014.: 180 g/kg sza.) újból megerősíti a kalászhányás előtt betakarított rozsból készült szilázsok és szenázsok létjogosultságát a hazai takarmányadagokban.

1. táblázat A 2015. évi betakarítású rozsszilázsok/szenázsok nyers táplálóanyag-tartalma (ÁT Kft. NIR adatbázisa alapján: 79 minta, 2015. május 13. - 2015. július 23.)

	Száraz- anyag g/kg	Nyers- fehérje g/kg sza.	Nyers- zsír g/kg sza.	Nyers- rost g/kg sza.	Nyers- hamu g/kg sza.	Összcukor g/kg sza.
Átlag	316	134	31	300	99	44
Szórás	75	30	5	43	33	48
Minimum	183	79	21	202	42	0
Maximum	544	195	45	435	231!	177
Mintaszám	79	79	79	79	79	79

2. táblázat A 2015. évi betakarítású rozsszilázsok/szenázsok rostösszetétele és a rost bendőbeli lebonthatósága (ÁT Kft. NIR adatbázisa alapján: 79 minta, 2015. május 13.- 2015. július 23.)

	NDF g/kg sza.	ADF g/kg sza.	ADL g/kg sza.	NDF lebonthatóság %	Lebontható NDF g/kg sza.
Átlag	557	328	25!	67	370
Szórás	68	50	8	7	31
Minimum	445	247	13!	26	291
Maximum	762	485	46	77!	427!
Mintaszám	78	74	74	74	73

3. táblázat A 2015. évi betakarítású rozsszilázsok/szenázsok emészthetősége és energiatartalma (ÁT Kft. NIR adatbázisa alapján: 79 minta, 2015. május 13.- 2015. július 23.)

	OMd* %	DOM* g/kg sza.	FOM* g/kg sza.	NEI MJ/kg sza
Átlag	73	658	538	5,66
Szórás	5	47	53	0,35
Minimum	58	525	347	4,65
Maximum	80!	747	622	6,21!
Mintaszám	79	79	79	79

*OMd szerves anyagok emészthetősége, DOM emészthető szerves anyagok, FOM fermentálható szerves anyagok

4. táblázat A 2015. évi betakarítású rozsszilázsok erjedése (ÁT Kft., NIR adatbázis alapján, 79 minta, 2015. május 13.-2015 július 23.)

	pH	NH₃-N (összN%) %	Tejsav g/kg sza.	Ecetsav g/kg sza.	Nitrát g/kg sza.
Átlag	4,4	11,2	43	14	3,5
Szórás	0,4	4,2	23	13	2,2
Minimum	3,5	4	2	1	0,2
Maximum	5,8	24	109!	70	8,5
Mintaszám	77	78	71	69	71

